

Eede , 19 september 1944

Stirling IV LK170, 295 Squadron

F/Sgt Ray A. Hall, vermist

Sgt Ewart S. John, vermist

F/Sgt Arthur Marston, vermist

F/Sgt Eugene P. McDonald, vermist

Sgt Bernard Fanthorpe, vermist

Driver Francis C. Holdsworth, vermist

Driver Norman Enderby, vermist

Sgt A.S. Wheeler, begraven in Adegem (België)

(Stirling IV LK137 met romPCODE 8E-N van 295 Squadron, Imperial War Museum)

Op 17 september 1944 begon operatie Market Garden met grootschalige inzet van luchtlandingseenheden om de bruggen over Maas, Waal en Rijn in geallieerde handen te krijgen. De Eerste Britse Airborne divisie landde op 17 en 18 september noord van de Rijn bij Wolfheze, Oosterbeek en Ede. Luchtlandingseenheden zijn relatief licht bewapend en hebben slechts een beperkte logistieke zelfstandigheid. Herbevoorrading is cruciaal. Omdat de Britten zich noord van Rijn bevonden was bevoorrading over land geen optie: alle voorraden moesten aangevoerd worden via de lucht.

Op 19 september was de situatie op de grond al zeer penibel voor de Britse eenheden en herbevoorrading was dringend noodzakelijk. 100 Stirlings en 63 Dakota's zouden worden ingezet. 295 Squadron leverde 17 Stirlings. Na vertrek van thuisbasis Harwell zou tussen de 2.000 en 3.000 voet hoogte via Bradwell, Oostende, Gent, Herenthals en Veghel naar de dropzone bij Arnhem worden gevlogen. Hier moesten de voorraden kort na 1500 uur Britse tijd worden gedropt vanaf 800 voet (ongeveer 250 meter). De route terug was identiek. Flight Sergeant Ray Hall was in mei geplaatst bij 295 Squadron. Samen met vier andere bemanningsleden (Marston, Fanthorpe, McDonald en Wheeler) vloog hij op D-Day, 6 juni 1944, zijn eerste missie. Met een twee-motorige Albemarle als sleepvliegtuig zouden zij een zweefvliegtuig richting Normandië moeten brengen. Helaas verliep dit niet als gepland, het zweefvliegtuig moest afhaken en landde in Engeland. Na deze korte missie zouden Hall en zijn bemanning nog één nachtelijke missie in een Albemarle vliegen: het afwerpen van voorraden voor Franse verzetsstrijders in de nacht van 4 op 5 juli. Daarna volgde een conversie naar de vier-motorige Stirling. Sgt John werd hierna toegevoegd aan de bemanning. Met hem werden in de nachten van 23 op 24 augustus, van 31 augustus op 1 september en van 9 op 10 september missies gevlogen: wederom nachtelijke bevoorrading van verzetsstrijders. Op 17 september, de eerste dag van Market Garden, sleepte de bemanning in Stirling IV LK170 een zweefvliegtuig naar Arnhem. Deze werd succesvol losgekoppeld en landde veilig. Op 19 september werd de bemanning wederom ingedeeld in Stirling IV LK170 met romPCODE 8E-P voor de herbevoorradingsvlucht. 24 containers en 4 manden met voorraden moesten noord-west van Arnhem bij Warnsborn worden gedropt.ⁱ Om dat laatste snel te kunnen doen, werden 2 extra bemanningsleden toegevoegd. Deze Air Despatchers kwamen van 253 Airborne Divisional Composite Company (behorend tot het landmachtregiment Royal Army Service Corps). Het waren Drivers Norman Enderby en Francis Holdsworth.

OPERATIONS RECORD BOOK							
DETAIL OF WORK CARRIED OUT							
By 295 Squadron, R.A.F.							
FOR THE MONTH OF September, 1944, 19							
DATE	AIRCRAFT TYPE & NUMBER	CREW	DUTY	TIME		DETAILS OF SORTIE OR FLIGHT	REFEREN
				Up	Down		
Sept. 18/19th	Stirling 995	F/O T. Scott, (174218)	Pilot,	19.20	00.05	No reception on as above.	
		AUS 420666 W/O Harvey, G.B.	Nav.			TILSON I.	
		1576403 F/S Beckett, S.J.	B/A.				
		NL 421288 W/O Page, H.C.	W/Op.				
		R. 181617 W/O Barry, F.R.	A/G.				
		1594045 Sgt. Noble, H.M.V.	F/Eng.				
" 19th	652	S/L G.H. Potter (66521)	Pilot,	13.00	17.00	Badly damaged	Operation MARKET III
		F/O G.K. Smith, (136716)	Nav.			New Bombs, 1 engine u/s	a further resupply mission
		F/O H. Cairns, (141674)	B/A.			load jettisoned returned	to the L.Z.s in Holland
		F/L W.V. Guenigault, (126611)	W/Op.			and forced landed at WOODRIDGE.	Seventeen aircraft
		F/O G.A. Venables, (144436)	A/G.				dispatched of which 14
		1339797 Sgt. Hill, A.V.T.	F/Eng.				dropped successfully.
" 19th	170	1803436 F/S Hall, R.A.	Pilot,	13.00		Seen to crash into	but three aircraft received
		1578493 F/S Marston, A.	Nav.			flames near BRUCES	damage. One crew was lost
		950919 F/S McDonald, E.P.	B/A.			no survivors.	but all others returned safely.
		1621519 Sgt. Ranthorpe, B.	W/Op.				Weather was fair. In all 330
		1215716 Sgt. Wheeler, A.S.	A/G.				containers and 47 m.c. cases
		1836781 Sgt. John, E.S.	F/Eng.				were dropped on D.Z. 'V'

(Operational Record Book 295 Squadron, National Archives AIR 27/1644. De bemanning van de LK170)

RAF Station RIVENHALL.

REF:- ACO/A/7
 Date:- 15th March, 1945.
 Subject :- MISSING PERSONNEL.

RECEIVED
 19 MAR 1945
 AIR OFFICE CASUALTY SECTION

Sir,

With reference to your letter M/889 dated 5th March, 1945 this has been forwarded to me from RAF Station Harwell for the necessary enquiries to be made regarding the missing army Despatchers.

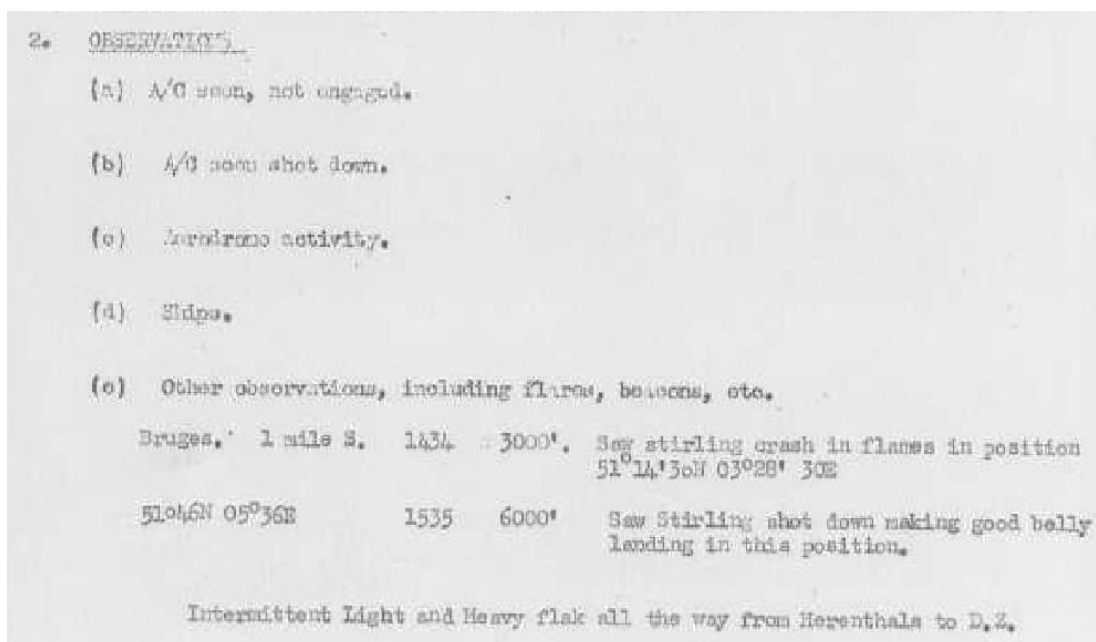
Please find enclosed the Manifest Form showing identification Nos etc. of the A/C in which Drivers Enderby N. and Holdsworth, F.C. were travelling (i.e. a/c 8EP, Chalk No. 616 piloted by F/Sgt Hall R. of 295 Squadron.) No further information of this a/c is available.

(National Archives, WO 36/1714, via dhr A.J. van Hees. Hierop de namen van de twee despatchers die aan de bemanning waren toegevoegd)

295 Squadron, per drie toestellen vliegend in een (omgekeerde) V-formatie werd geleid door Squadron Leader Potter. Deze startte kort voor 1300 (Britse tijd) vanaf Harwell.

F/O Ron Sloan was piloot van een andere Stirling van 295 Squadron en herinnerde zich wat zich kort na het bereiken van de Belgische kust afspeelde:

F/Sgt Hall was to pair up with me, flying on my port beam at a distance of 50 yards. The Squadron quickly adopted a loose pattern and proceeded in orderly fashion. Our first sight of trouble came when we were well over the Continent, slightly to the south of the Albert Canal. Suddenly Flak! We all maintained our loose formation and courses, but suddenly out of the corner of my eye I saw the aircraft on my port wing, F/Sgt Hall, suddenly dipped a wing, his starboard wing came up almost vertical and for a split-second he looked for all the world like a fighter aircraft doing a 'peel off'. There was an urgent call from our rear turret: "He's hit". "Watch him", I ordered, "see if any bale out". To the navigator "log place and time". Another urgent call from our rear gunner Roy Wincott gave us the information "He's gone straight in and exploded. No one jumped".ii

(After action report F/O Sloan, 295 Squadron, National Archives, AIR 27/2583. De aangegeven positie in lengte- en breedtegraden is iets oost van de kern van het dorp Eede, op geringe afstand van de locatie waar het toestel van F/Sgt Hall neerstortte).

F/Sgt Hall en zijn bemanning hadden geen schijn van kans. Vanaf 3.000 voet dook het zware toestel het weiland bij Eede (Zeeuws Vlaanderen) in tegenover de woning van F.B. van Rie (Eede W 35), vlak bij de grens met België. Omdat het dorp was geëvacueerd zijn er geen Nederlandse of Belgische ooggetuigenverslagen van de crash en de periode direct erna. Na-

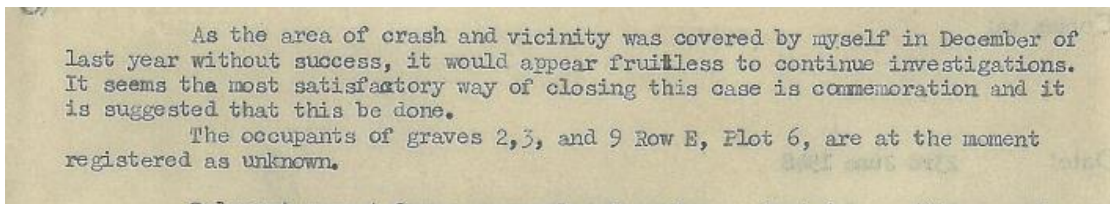
oorlogse verklaringen zijn niet altijd eenduidig, vooral niet omdat op 11 oktober 1944 een Lancaster neerstortte in Heille, op zeer korte afstand van Eede. Kort na september werd het gebied ook nog het toneel van zware gevechten tussen oprukkende geallieerde troepen en Duitse verdedigers, die zich langzaam vechtend terugtrokken richting Breskens. Tientallen militairen sneuvelden in deze regio, onder erbarmelijke weer- en terreinomstandigheden. Begin 1945 arriveerde een Brits bergingsteam, vermoedelijk vanaf het vliegveld Maldegem. Met behulp van een takelwagen werden pogingen gedaan om het wrak en de stoffelijke resten van de bemanning te bergen. Later werden ook door de Rijksdienst voor Landbouwherstel en de Britse *Missing Research and Enquiring Unit* nog activiteiten en zoekacties in het gebied uitgevoerd. Beide pogingen waren deels succesvol. Omdat het wrak met de neus naar beneden in de zachte bodem was gedrongen en er een hoge grondwaterstand was, kon slechts een deel van het wrak worden bereikt, waarbij de stoffelijke resten van staartschutter Wheeler konden worden geborgen. Deze werden tijdelijk in Maldegem begraven en al snel naar de militaire begraafplaats in Adegem overgebracht.ⁱⁱⁱ Daarnaast werden stoffelijke resten aangetroffen die niet individueel konden worden geïdentificeerd. Deze werden in het graf naast Wheeler begraven. Omdat niet uit te sluiten kon worden dat dit één van beide despatchers was, werd de grafzerk voorzien van de tekst *a soldier* en er werd geen RAF-embleem op het graf aangebracht. Merkwaardigerwijs ook niet het embleem van het Royal Army Service Corps (waartoe Enderby en Holdsworth behoorden) en evenmin werd een datum van sneuvelen toegevoegd.

(De graven van staartschutter Wheeler en een onbekend bemanningslid op de Engelse militaire begraafplaats in Adegem. Respectievelijk plot VI-E-10 en VI-E-9. Foto's dhr G. Beelaert).

Over de situatie ter plaatse zijn enkele citaten in de Britse rapporten opgenomen:

“impossible at that time (1945, IMJ) to locate more bodies, owing to depth of crater and water-logged condition of the ground” en in 1948: *“as the area of the crash and vicinity was covered by myself in December of last year without success, it would appear fruitless to continue investigations. It seems the most satisfactory way of closing this case is commemoration and it suggested that this be done.”*^{iv}

As the area of crash and vicinity was covered by myself in December of last year without success, it would appear fruitless to continue investigations. It seems the most satisfactory way of closing this case is commemoration and it is suggested that this be done.

The occupants of graves 2, 3, and 9 Row E, Flot 6, are at the moment registered as unknown.

In de jaren 50 is door amateur-bergers naar het wrak gegraven en zijn naar verluidt twee motoren geborgen. Stoffelijke resten zijn niet aangetroffen. ^v

(De crashlocatie anno 1945, foto via dhr. T. van Bellegem)

Op 4 augustus 2020 is door de Stafofficier Vliegtuigberging samen met de Explosieven Opruimingsdienst Defensie een onderzoek met een grondradar uitgevoerd. Hierbij zijn in een compact gebied significante ferro-verstoringen op enkele meters diepte aangetroffen. Het terrein is in gebruik als weiland en is vrij van bebouwing.

(Onderzoek door SOVB en EODD, 4 augustus 2020, majoor B.W.M. Aalberts)

Op basis van zowel onderzoek van papieren bronnen als van het onderzoek ter plaatse wordt het aantreffen van stoffelijke resten van vermiste bemanningsleden kansrijk geacht.

Bernard Fanthorpe (via Steve Fell)

Norman Enderby (via Robert Terry)

Francis Holdsworth (via Pete Mansell)

Ewart John (via Pete Mansell)

ⁱ Gegevens over F/Sgt Hall en bemanning uit Operational Record Book 295 Squadron, National Archives, AIR 27/2583

ⁱⁱ Brief dhr Ron Sloan aan dhr A.J. van Hees, 27 juli 2003, via dhr A.J. van Hees. Uitbreider verslag in “Green On” (ISBN 90-806808-2-6) op pagina 91

ⁱⁱⁱ Rapport burgemeester van Aardenburg aan Militair Commissaris Provinciën Zuid-Holland en Zeeland, 30 oktober 1945. Gemeentearchief Aardenburg via dhr. J. Baart.

^{iv} Rapport 2 MREU 23 juni 1948, RAF Historical Branch, via majoor B.W.M. Aalberts.

^v Verklaringen ooggetuigen aan majoor Aalberts tijdens survey, 4 augustus 2020.